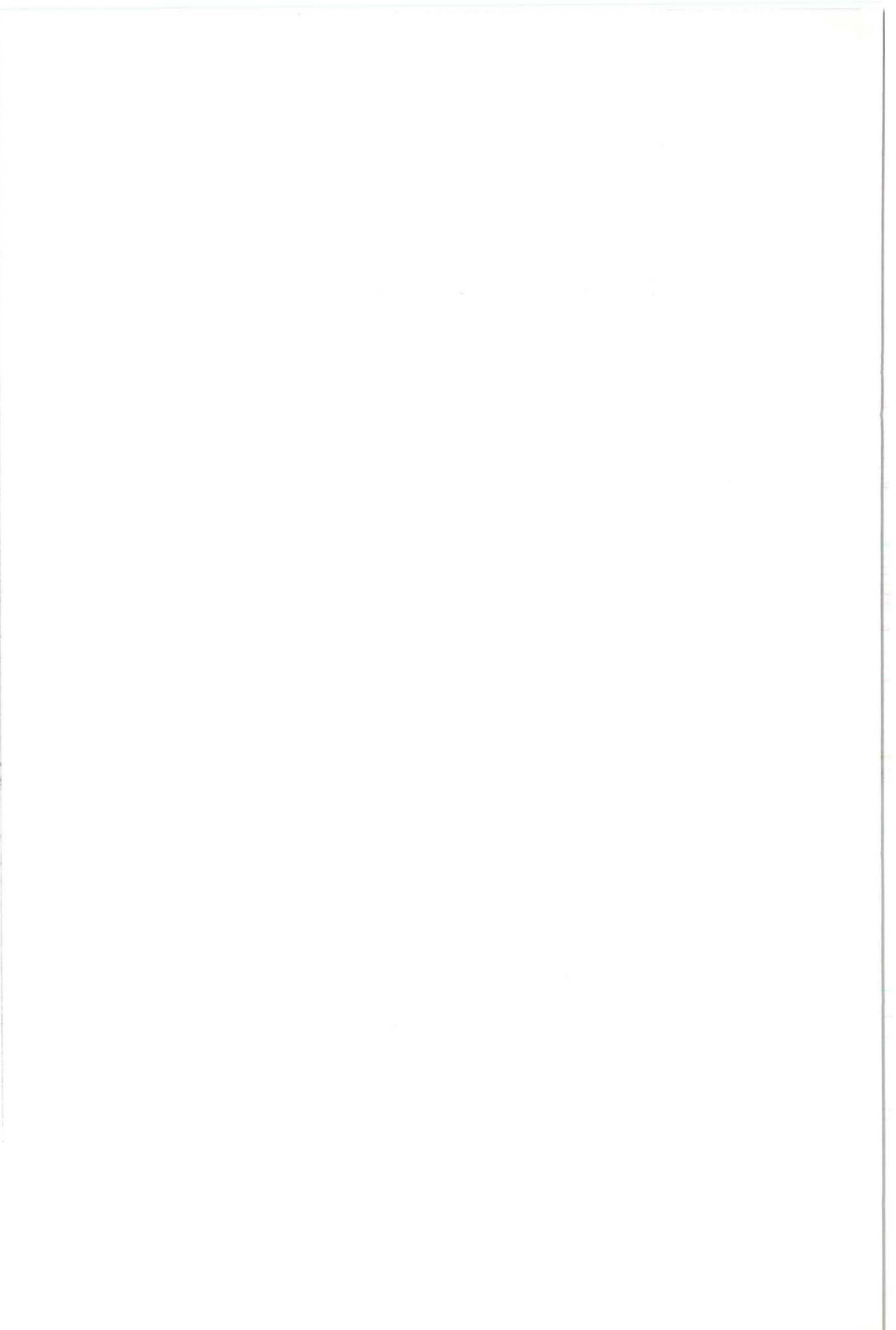

MARCOS REDONDO
A VILADRAU

CARMEN I MARUJA REDONDO

ANTONIO FERRI

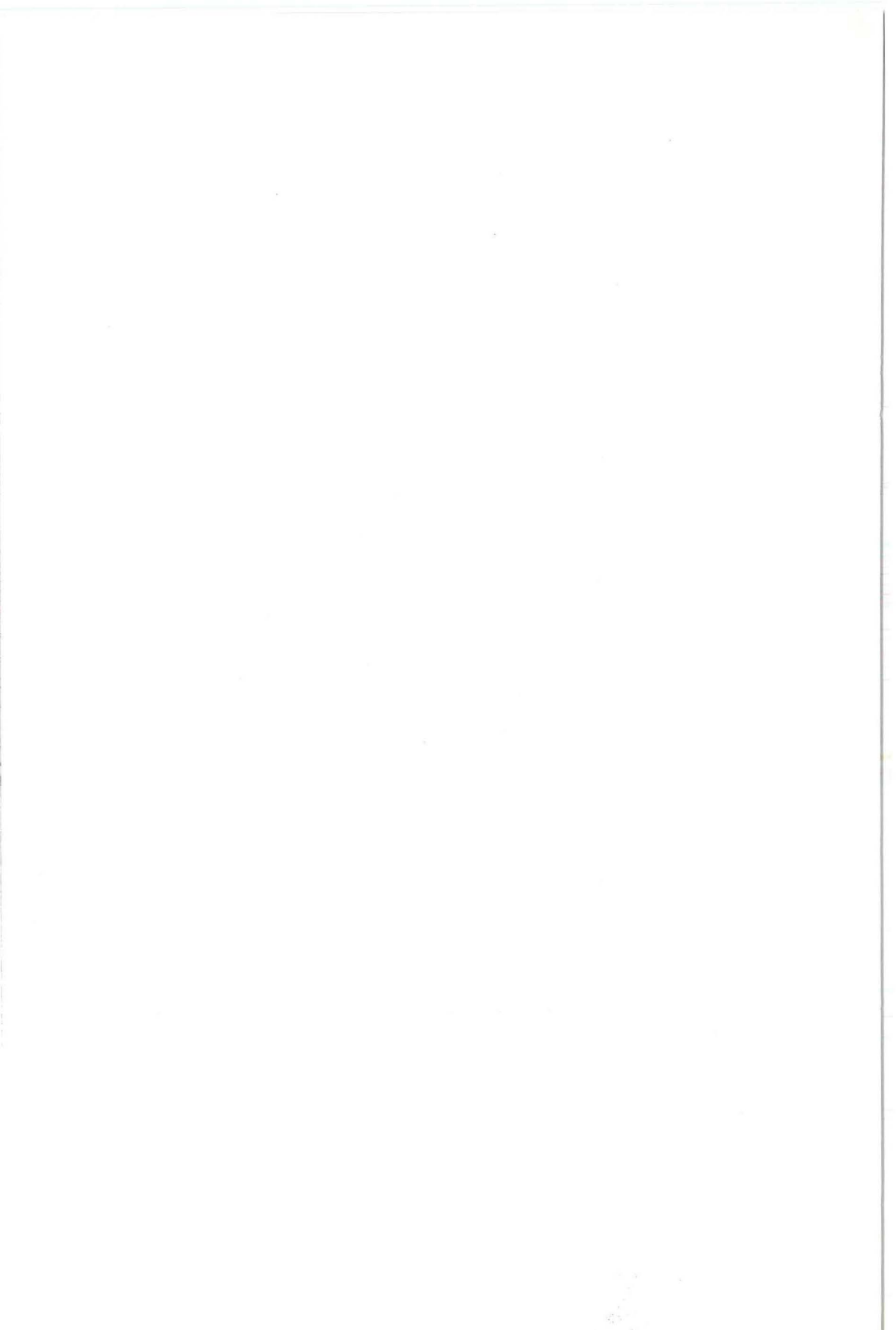
Marcos Redondo

Monografies del Montseny, fidel al seu propòsit de fer conèixer i destacar totes aquelles persones que d'una manera o altra han viscut o es vinculen amb el Montseny, no podia oblidar Marcos Redondo Valencia, que, encara que fill de terres cordoveses, va passar la major part de la seva vida a Catalunya i al Montseny.

Marcos Redondo i família van visitar Viladrau i el Montseny per primera vegada l'any 1930; aquí van bastir la seva casa i aquí van residir tots el estius i altres temporades de l'any fins el 1975.

Viladrau i tots els pobles de la rodalia el recorden per la seva participació, molt sovint ben desinteressada, en festes majors i sobretot en campanyes benèfiques o per motius religiosos.

És per això que hem demanat a les seves dues filles que ens en fessin aquesta evocació, breu i concisa, molt poca cosa en comparació amb la gran estima que ell va tenir per aquestes terres i que aquestes terres van tenir per ell.

Quan Marcos Redondo va escriure les seves memòries, *Un hombre que se va*, publicades per l'editorial Planeta l'any 1973, va començar així: "*Creo que si digo que me he pasado media vida viajando de acá para allá no va a sorprender a nadie. Es lo más natural en una persona que como yo nació, por lo visto, para los demás. A veces lo pienso. Como hace un momento, afuera, mientras observaba esa maravilla del Montseny, neblinoso y lejano y sin embargo tan cerca...*". Unes línies més endavant continua: "*He de advertir que estoy en Viladrau, donde todo es soberbio y humilde al mismo tiempo*".

Marcos Redondo Valencia va néixer a Pozoblanco (Còrdova), el 24 de novembre de 1893. De família molt humil, el seu pare va morir quan ell tenia només dos anys. La difícil situació de la mare, vídua als 26 anys i amb tres fills, fa que es traslladin a viure amb els avis materns a Ciudad Real.

Amb set anys, i volent ajudar econòmicament la seva mare, es presenta a la catedral de Ciudad Real per tal de ser admès com a *seise* (nom que es dóna als infants de cor, generalment sis, en algunes catedrals espanyoles). Amb els diners que va començar a guanyar, dos rals diaris, van poder llogar una petita casa amb un pati on la mare podia criar aus i conills i així, amb la venda d'aquests i el sou de *seise*, van poder començar a viure d'una manera més folgada.

Va seguir cantant a la catedral fins que li va canviar la veu, moment en què li aconsellen que la deixi reposar durant dos o tres anys. A principis de 1912 la seva veu comença a afermar-se: veu de baríton. A partir d'aquest moment continua cantant a la catedral i a diverses esglésies, però també a les festes de Ciudad Real i dels pobles dels voltants.

El 1913 viatja a Madrid amb una carta de presentació per tal que el senti cantar ni més ni menys que Tomás Bretón (l'autor de *La verbena de la paloma*). El mestre va pronosticar que tenia una gran veu i que faria una gran carrera.

La Diputació de Còrdova li concedeix una beca per tal que pugui pagar els estudis de cant al Conservatori de Madrid: 720 pessetes l'any, que no arribaran fins mesos més tard. Mentrestant, i per tal de pagar els estudis i la pensió, es veu obligat a cantar a diverses esglésies i concerts. Tot i així, acaba els estudis de solfeig i cant, tots amb matrícula d'honor. En un d'aquests concerts, quan encara era estudiant al Conservatori, canta per primera vegada al Teatro Real de Madrid la romança "Di Provenza il mar, il sol", de *La Traviata*. L'ovació va ser tan gran que la va haver de repetir.

El 1917 marxa a fer el servei militar a Manresa, on coneixerà la que més tard serà la seva dona, Maria Bosch. Abans de casar-se, però, serà quan posarà els fonaments de la seva carrera artística: el 1919 debuta al Gran Teatro de Madrid amb *La Traviata*, i l'any següent marxa a Itàlia per perfeccionar els seus estudis i fer un repertori d'òpera; debutarà a Monza amb *La Forza del Destino*. Més tard viatjarà a l'Havana i Mèxic amb Mercedes Capcir, per tornar després a Itàlia i continuar actuant. Aconsegueix tant d'èxit que en aquest país que, en casar-se, l'any 1923 a Montserrat, hi tornarà de viatge de noces per tal de complir els seus contractes.

Durant tots aquests anys, i fins i tot els dos següents, la seva carrera està centrada en l'òpera, amb actuacions al Liceu i al Tívoli de Barcelona. Però és encara treballant al Tívoli quan el visita un conegut empresari, Josep Gisbert, qui li proposa un contracte per cantar en un gènere diferent: la sarsuela. La reacció és, en principi, de rebuig, però els arguments de Gisbert, que li promet més popularitat i, per tant, segurament més diners, aconsegueixen que després de molts dies de rumiar-s'ho acabi acceptant, si bé només com a prova i signant un contracte per tan sols un mes.

El gran èxit que obté el seu debut, al Teatro Novedades a finals de 1924 amb *El dictador*, determinarà per sempre la seva carrera musical, que dedicarà a partir de llavors a la sarsuela. Comença així un període d'activitat frenètica en què, únicament en els sis anys que van des del seu debut en el gènere fins al 1930, arriba a abastar un repertori de més de 40 sarsueles, entre estrenes i reposicions, les quals alterna, a més, amb la gravació de discs. Per si això fos poc, neixen també en aquest temps les seves dues filles, Maruja i Carmen.

L'esgotament que acumula durant aquest període fa que el germà de la seva dona li indiqui el nom d'un poblet ideal per descansar durant uns dies: Viladrau. En el contacte inicial amb Viladrau, quan s'allotja amb la seva dona a la Fonda Rita, rep les primeres impressions de l'indret, que més tard recordarà en les seves memòries: "*Decidí dar un largo paseo por el bosque. La impresión no pudo ser más favorable, y hasta bien entrada la noche no regresé a la fonda. Fue como si de repente hubiera encontrado el lugar buscado... Viladrau y sus alrededores tenían para mí un encanto singular, encanto que sigue teniendo*".

L'estiu següent lloga una torre per passar-hi uns dies amb la seva dona i les filles. Va ser llavors, el 1931, quan en el curt termini d'un any va construir-hi la casa dels seus somnis. A partir d'aquest moment s'integra plenament tant amb la gent del poble com amb la de la "colònia". Així, el 8 de setembre de 1933, Festa Major de Viladrau, decideix juntament amb altres estiuejants representar la sarsuela *Luisa Fernanda* amb l'objectiu de recaptar fons per a la reconstrucció del campanar de l'església. Les primeres figures vénen de Barcelona, però el cor el formen tots els joves de la "colònia", els quals assagen en llargues

Luisa Fernanda. Viladrau, 8 de setembre de 1933.

sessions diàries. Com a record d'aquell esdeveniment es posa el nom de "passeig de Luisa Fernanda" al que avui és el carrer Mossèn Cinto Verdaguer. Des d'aquesta data no deixarà mai de cantar desinteressadament cada any per la Festa Major de Viladrau i per la missa del 8 de setembre.

El període de la Guerra Civil, en el qual canta en teatres de Barcelona i diversos pobles de Catalunya significa, com per a tothom, temps d'escassetat. Aleshores les primeres figures cobraven el mateix que la resta de treballadors, i la gana i la pobresa afectaven tothom igual. El pitjor per a ell, però, ve quan li notifiquen que ha d'abandonar la seva casa de Viladrau per tal que l'ocupi el president Negrín. Gràcies a la col·laboració de diversos amics, però, finalment hi pot restar.

Acabada la guerra, el 8 de febrer de 1941, mor de càncer de pit la seva dona, fet que el fa retirar temporalment dels escenaris, als quals només retornarà amb molt d'esforç. Fins al moment de la seva retirada, el 6 d'octubre de 1957, actua per tot Espanya i Amèrica del Sud i Central. Malgrat el seu adéu als escenaris, però, continua cantant en actes benèfics, concerts i casaments, alguns d'ells a Viladrau i amb la participació de nombrosos veïns, al mateix temps que dona classes de cant.

És a partir d'aquest moment quan comença a gaudir molt més de Viladrau, tot anat a pescar o a caçar bolets, o senzillament passant les hores tranquil·lament amb la seva família i amics. L'any 1948 es va casar la seva filla gran, Maruja, amb el doctor Vidal Teixidor, i poc després li donarien la primera néta, Eugènia. El 1962 es casa l'altra filla, Carmen, amb un andalús com ell, Juan López Callejón, i no triguen a omplir la casa amb tres nous néts.

Malgrat la felicitat que viu durant aquests anys, la seva salut comença a empitjorar sensiblement a principis dels setanta, moment en què li col·loquen un marcapàs. El 17 de juliol de 1976, el primer estiu que passarà lluny de Viladrau en molt de temps, mor als 82 anys, qui sap si enyorant els aires del Montseny que tant l'havien captivat.

L'empremta del seu pas encara és present en molts indrets: a la casa, d'estil basc, que presideix el poble; a l'avinguda que hi mena i que porta el seu nom amb una placa commemorativa que fa poc hi van posar; en la teulada del campanar, l'originalitat de la qual fa pensar en els seus orígens, no menys singulars; i sobretot en la gent, en els records que encara avui evoquen, alguns d'ells en la bella forma d'un poema.

Però l'empremta més profunda ha quedat segurament en nosaltres, en l'amor per aquest paratge que el nostre pare ens va transmetre i que nosaltres hem transmès als nostres fills, i ells als seus.